

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. május 23.
(OR. fr)

9179/22

COMPET 344
IND 176

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	<i>A Versenyképességi Tanács 2022. június 9–10-i ülésének előkészítése</i> Az európai stratégiai ipari ökoszisztémák rezilienciájának megerősítése <i>Irányadó vita</i>

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Versenyképességi Tanács 2022. június 9-i ülésén folytatandó irányadó vitához készült, „Az európai stratégiai ipari ökoszisztémák rezilienciájának megerősítése” című elnökségi feljegyzést.

Az európai stratégiai ipari ökoszisztémák rezilienciájának megerősítése

Irányadó vita

Elnökségi feljegyzés

Függőségeink kezelése rövid távon és rezilienciánk megerősítése hosszú távon

Az Uniót sújtó válságok sorozata mélyreható munkát tesz szükségessé az európai gazdaság és a stratégiai ökoszisztémák rezilienciájának megerősítése érdekében, miközben előrevetíti a zöld és digitális átállás végrehajtásával kapcsolatos szükségleteink változását.

Az Ukrajna elleni orosz agresszió rámutat arra, hogy határozott uniós fellépésre van szükség ezen a területen, mivel bizonyos energiaellátásaink tekintetében az energiaügyi kihívásokon túlmutató sebezhetőségekre derült fény. Ezek a sebezhetőségek különösen olyan nyersanyagokat érintenek, mint az alumínium, a vanádium, egyes ritkaföldfém-koncentrátumok és a palládium, amelyek kritikus fontosságúak a különböző európai ipari ökoszisztémák számára, de olyan nemesgázokat is érintenek, mint a félvezetőgyártásban – amely esetében a globális termelés 70%-át Ukrajna biztosítja – használt neon.

Az állam-, illetve kormányfők a 2022. március 11-i versailles-i nyilatkozatban az Unió munkájának középpontjába helyezték ezeket a kérdéseket. Az Európai Tanács továbbá a 2022. március 25-i következtetéseiben¹ szorgalmazta „a nyitottabb és szilárdabb gazdasági bázis kiépítése terén végzendő munka előrevitelét, elsősorban azáltal, hogy a legérzékenyebb területeken – így a kritikus fontosságú nyersanyagok, a félvezetők, az egészségügy, a digitális vonatkozások és az élelmezés tekintetében – csökkentjük stratégiai függőségeinket, továbbá ambiciózus és erőteljes kereskedelempolitikát folytatunk, valamint előmozdítjuk a beruházásokat”, és kijelentette, hogy „[a]z Európai Unió fokozatosan, a lehető leggyorsabban meg fogja szüntetni az orosz gáz, olaj és szén importjától való függőségét, a versailles-i nyilatkozatban foglaltak szerint”. Az előző elnökségek és az e félév során lezajlott eszmecsereikkel összhangban a Versenyképességi Tanácsnak jelentős szerepet kell kapnia az Európai Tanács iránymutatásainak végrehajtásában.

Az egészségügyi válság 2020. márciusi kezdete óta jelentős munka vette kezdetét az európai stratégiai függőségek problémájával és azoknak az ipari ökoszisztémákra gyakorolt következményeivel kapcsolatban; e problémát a jelenlegi gazdasági, geopolitikai és ellátási válságok felerősítették. Az Európai Bizottság a 2020. márciusi iparstratégiájában² és annak 2021. májusi aktualizált változatában³ különböző intézkedéseket javasolt. A 2020 nyarán elindított „NextGenEU” helyreállítási terv, a kereskedelempolitika 2021 februárjában megkezdett felülvizsgálata⁴, az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag⁵ útján az ipar fenntartható átalakításának felgyorsítása, valamint a digitális évtizedről szóló közleményben⁶ a 2030-ig elérendő számszerűsített digitális célok megfogalmazása ezen erőfeszítés részét képezi.

¹ EUCO 1/22.

² 6782/20.

³ 8553/21.

⁴ 6308/21.

⁵ 10849/21.

⁶ 6974/21.

Végezetül, az Unió az Európai Tanács kérése⁷ nyomán elkészítette a sebezhetőségi elemzését. A Bizottság ezért 2021 májusában javaslatot tett az európai stratégiai függőségek elemzésére, amelyet 2022 februárjában aktualizált⁸.

Az Európai Unió tehát tényekre alapozottan mérlegelheti, hogy célzott és arányos módon milyen ipari és szabályozási intézkedéseket vezessen be.

A Tanácsban vagy az ezen elnökség alatt szervezett nem hivatalos üléseken végzett munka keretében megkezdődött az említett prioritások olyan egyértelmű, ambiciózus és reális európai célkitűzéseként való megfogalmazása, amelyeket a stratégiai ipari ökoszisztémák terén 2030-ig kellene megvalósítani. A digitális évtizedről szóló közlemény egyértelmű célt tűzött ki a félvezetőkre vonatkozóan, kezdeményezések vannak folyamatban az egészségügyi, a digitális és az agrár-élelmiszeripari ágazatban is, továbbá a Bizottság a RePowerEU-ról szóló közleményében ambiciózus energiaügyi tervet javasolt. Az európai célkitűzések elérése érdekében fel kell mérni a kapcsolódó köz- és magánberuházások iránti igényeket, és meg kell határozni a szabályozási keret szükséges kiigazításait, hogy megfelelő ösztönzőket lehessen teremteni e beruházások megvalósításához. Ezt az összes érdekelt fél erőteljes bevonásával kell véghezvinni.

Ez a munka tágabb megközelítés alkalmazását is igényli, úgy, hogy kiterjedjen a belső piacnak és elmélyítésének különböző dimenzióira, az európai társadalmi, éghajlati és környezeti értékek garantálására az ellátásainkkal összefüggésben, az egyenlő versenyfeltételek jelentette kihívásokra vagy akár stratégiai partnerségek kialakítására a világ más régióival.

⁷ EUCO 13/20.

⁸ 6506/22.

A versailles-i nyilatkozat végrehajtása: a kritikus fontosságú nyersanyagok kérdése

Az Unió helyzete a nyersanyagellátás tekintetében különösen sérülékeny: az európai stratégiai függőségek első elemzése szerint 2021-ben kevesebb mint 2%-át állítottuk elő az olyan termékekhez szükséges nyersanyagoknak, mint az elemek, illetve akkumulátorok, a szélturbinák vagy a robotika. Az európai ipari ökoszisztémák többsége márpedig a nyersanyagokra épül. E stratégiai függőségek így továbbhárulnak az európai gazdaság más kulcsfontosságú ágazataira, például a gépjárműiparra és az elektronikai iparra.

Az Európai Bizottság már tett lépéseket ezen a területen, többek között 2020 szeptemberében elindította a nyersanyagokra vonatkozó cselekvési tervet, és létrehozta az Európai Nyersanyagszövetséget (ERMA). A szövetség 28 bányászati, finomítási és újrafeldolgozási kapacitásfejlesztési projektet határozott meg, ami összesen 12 milliárd EUR értékű beruházást jelent. A szövetség az év elején bejelentette, hogy 400 millió EUR értékű köz-magán beruházási alapot indít az elektromos járművek akkumulátoraihoz szükséges nyersanyagokkal kapcsolatban.

A Tanácsban végzett munkával összhangban, a Bizottság által kritikus fontosságúként azonosított 30 nyersanyag mindegyikére vonatkozóan egyrészt egy olyan 2030-ig elérendő átfogó célkitűzést lehetne együttesen mérlegelni, amely révén szükségleteink minimális küszöbértékét, például 30%-át le lehetne fedni hazai elsődleges és másodlagos termelésből, másrészt pedig egy olyan célkitűzést, hogy megszüntessük a kitermelésükhöz és/vagy finomításukhoz szükséges egyetlen külső ellátási forrástól való függőségeinket.

E cél elérése érdekében az Uniónak többet kell tennie, és a rendelkezésére álló valamennyi eszközt fel kell használnia, közös beruházásokat valósítva meg a következők terén: i. az európai nyersanyagok kitermeléséhez és feldolgozásához szükséges kapacitások fejlesztése, különösen az ERMA által meghatározott projektek révén, ii. a körforgásos gazdaság, az újrafeldolgozás, a helyettesítés és az innováció kínálta megoldások támogatása, iii. az Európán kívülről származó ellátás stratégiai partnerségek és külföldi beruházások révén történő biztosítása, valamint iv. a környezeti értékek tiszteletben tartása mind a helyi kitermelés, mind az import tekintetében.

A REPowerEU-ról szóló, 2022. május 18-án közzétett közleményében a Bizottság továbbá bejelentette, hogy dolgozik egy, a nyersanyagokról szóló jogalkotási javaslaton is, amelynek célja, hogy megerősítse az európai értékláncot természeti erőforrások azonosítása, valamint fejlesztési, illetve a nyersanyagok kitermelését célzó projektek meghatározása révén, egyúttal magas szintű környezetvédelmet biztosítva és előmozdítva a körforgásos gazdaságot.

Megvitatandó kérdések

A fentiek alapján felkérjük a minisztereket, hogy fejtsék ki álláspontjukat az alábbi kérdésekkel kapcsolatban:

- *Melyek azok a kiemelt intézkedések, amelyeket végre kell hajtani annak érdekében, hogy folytatódjon a versailles-i nyilatkozattal kapcsolatos munka, és konkrét európai célokat lehessen kitűzni a termelésre és a hat stratégiai ágazatban fennálló függőségeink csökkentésére vonatkozóan?*
- *Tekintettel a nyersanyagokra vonatkozó, küszöbön álló szabályozási kezdeményezés bejelentésére, valamint arra, hogy egyre több szükséglet merül fel a kettős átállás végrehajtásával kapcsolatban, Ön milyen szakpolitikai irányvonalat követne az európai elsődleges és másodlagos termelés fejlesztése és annak érdekében, hogy megerősítsük a rezilienciát a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való, Európán kívülről származó ellátásunk terén?*